

LIGJI NR.08/L-190**PËR ZHVILLIM RAJONAL TË BALANCUAR**

Kuvendi i Republikës së Kosovës,

Në mbështetje të Nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës,

Miraton:

LIGJ PËR ZHVILLIM RAJONAL TË BALANCUAR**KAPITULLI I
DISPOZITAT E PËRGJITHSHME****Neni 1****Qëllimi**

1. Ky ligj përcakton parimet themelore, orientimet, përgjegjësitë e institucioneve, instrumentet financiare dhe rregullat për zhvillim rajonal të balancuar në Republikën e Kosovës.

2. Ky ligj është pjesërisht në përputhje me Rregulloren e (BE-së) Nr.1301/2013 të Parlamentit Europian dhe të Këshillit datë 17 dhjetor 2013 për Fondin Europian të Zhvillimit Rajonal dhe dispozitat e posaçme në lidhje me investimin për qëllime të zhvillimit dhe krijimit të vendeve të punës dhe që shfuqizon Rregulloren (KE) Nr.1080/2006.

Neni 2**Fushëveprimi**

Ky ligj përcakton strukturën institucionale përgjegjëse për zhvillim rajonal të balancuar, parimet dhe kriteret për nxitjen e zhvillim socio-ekonomik rajonal të balancuar, përcaktimin e instrumenteve të financimit dhe skemave financiare për nxitjen e zhvillimit rajonal të balancuar, si dhe aspekte të tjera që sigurojnë zhvillimin rajonal të balancuar, ekonomik dhe shoqëror në Republikën e Kosovës duke inkuorporuar praktikën e mira të Bashkimit Evropian sa i përket zhvillimit rajonal të balancuar dhe politikave të kohezionit.

Neni 3**Përkufizimet**

1. Shprehjet e përdorura në këtë ligj kanë kuptimin si vijon:

1.1. Rajon zhvillimor - nënkupton territorin funksional që përfshinë dy apo më shumë njësi të vetëqeverisjes lokale, në përputhje me kriteret e NUTS-3, për zbatimin e politikave të zhvillimit rajonal të balancuar, i cili dallohet nga një tërësi karakteristikash gjeografike, socio-ekonomike, kulturore dhe mjedisore. Rajoni zhvillimor përfshinë zhvillimin socio-ekonomik rajonal të balancuar, në pajtim me Kushtetutën dhe legjisllacionin përkatës dhe në asnjë rrethanë nuk nënkupton organizim administrativ apo territorial;

1.2. Zhvillim rajonal i balancuar - nënkupton procesin e uljes së dallimeve në aspekt të zhvillimit socio-ekonomik si dhe përafrimi i nivelit të zhvillimit ekonomik, social, kulturor e mjedisor, ndërmjet rajoneve të ndryshme zhvillimore përmes shfrytëzimit të potencialeve të tyre sa i përket resurseve financiare, natyrore dhe kapitalit njerëzor;

1.3. Pabarazi rajonale - nënkupton gjendjen kur evidentohen dallime substanciale në mes të rajoneve zhvillimore sipas indikatorëve socio-ekonomik;

1.4. Politikat e zhvillimit rajonal të balancuar - nënkuptojnë kornizën e dokumenteve strategjike dhe planifikuese të zhvillimit rajonal të balancuar me qëllim të intervenimeve në fusha të caktuara të cilat do të zbatohen për arritjen e synimit të zhvillimit rajonal të balancuar. Varësisht nga ndryshimet dhe avancimi i dokumenteve strategjike, objektivat e zhvillimit rajonal të balancuar, do t'i referohen dhe adaptohen ndryshimeve të fundit;

1.5. Plani operacional për zhvillim të rajoneve zhvillimore - nënkupton dokumentin bazë të planifikimit strategjik për rajonin e caktuar zhvillimor, i cili përcakton objektivat dhe prioritetet e zhvillimit për zonën e rajonit zhvillimor, me theks të veçantë nxitjen e zhvillimit të balancuar brenda rajonit zhvillimor;

1.6. Ministria - nënkupton Ministrinë përgjegjëse për Zhvillim Rajonal;

1.7. Qendrat për zhvillim rajonal - nënkuptojnë qendrat që themelohen në përputhje me Ligjin përkatës për bashkëpunimin ndër-komunal dhe në përputhje me rregulloren për funksionimin dhe organizimin e këtyre qendrave që miratohet nga ministria;

1.8. Programi për Zhvillim Rajonal të Balancuar- nënkupton dokumentin programues në kuadër të buxhetit të ministrisë si mekanizëm për financimin apo bashkëfinancimin e projekteve për zhvillim rajonal të balancuar, si dhe planeve operationale të rajoneve zhvillimore dhe krijohet nga kontributi i buxhetit shtetëror por mund të përfshijë edhe burime tjera të financimit.

1.9. Zonë Urbane - nënkupton zonën e cila fizikisht formon pjesën e një qyteti dhe karakterizohet me pjesë të rëndësishme të sipërfaqeve të ndërtuara, densitetit të lartë të popullsisë dhe banimit, punësim dhe transport të konsiderueshëm dhe infrastrukturë tjetër. Zonat urbane mund gjithashtu të përmbajnë zona të gjelbra zakonisht të shfrytëzuara për qëllime rekreative.

1.10. Zonë Rurale - nënkupton një sipërfaqe që karakterizohet me një sasi të ultë të ndërtimit, dendësisë së popullsisë, dhe të infrastrukturës teknike, publike dhe sociale, si dhe të punësimit përmes zhvillimit të agrikulturës, turizmit rural, qendrave shëruese dhe të prodhimitarisë që nuk ndot mjedisin rrethues.

1.11. NUTS - nënkupton "Nomenklaturën e Njësive Territoriale Statistikore" të përcaktuar nga Agjencia Statistikore Evropiane si një sistem hierarkik i ndarjes së territorit ekonomik të Bashkimit Evropian për qëllimet e mbledhjes, zhvillimit dhe harmonizimit të rajoneve evropiane statistikore dhe analizës socio-ekonomike të rajoneve. "NUTS-1" nënkupton rajonet e mëdha socio-ekonomike tremilionë (3.000.000) deri në shtatëmilionë (7.000.000) banorë; "NUTS-2" nënkupton rajonet bazike për aplikimin e politikave rajonale tetëqindmijë (800.000) deri në tremilionë (3.000.000) banorë; si dhe "NUTS- 3" nënkupton rajonet e vogla për qëllime specifike njëqindpesëdhjetëmijë (150.000) deri në tetëqindmijë (800.000) banorë.

Neni 4

Parimet e Zhvillimit Rajonal të Balancuar

1. Parimet për nxitjen e zhvillimit rajonal të balancuar, në kuptim të këtij ligji janë si vijon:

1.1. Parimi i partneritetit dhe bashkëpunimit - nënkupton që zhvillimi rajonal i balancuar bazohet në bashkëpunimin ndërmjet akterëve relevantë nga sektori publik, privat dhe shoqëria civile Konkretisht, bashkëpunimin ndërmjet institucioneve qendrore dhe lokale, bashkëpunimin ndër-komunal dhe ndër-kufitar siç përcaktohet me Ligjin përkatës për

bashkëpunim ndër-komunal, operatorëve ekonomikë, përfaqësuesve nga akademia, partnerët social dhe organizatat e shoqërisë civile, të cilat duhet të përfshihen në procesin e përgatitjes, zbatimit dhe monitorimit, të dokumenteve për zhvillim rajonal të balancuar;

1.2. Parimi i transparencës - nënkupton që proceset e planifikimit dhe menaxhimit të zhvillimit rajonal të balancuar të jenë publike, duke garantuar informimin e qytetarëve dhe palëve tjera të interesuara, për të gjitha proceset e zhvillimit rajonal të balancuar;

1.3. Parimi i Programimit - nënkupton ndërtimin e një sistemi të qëndrueshëm të programimit shumëvjeçar sipas objektivave të planifikimit financiar, për zbatimin e politikave të zhvillimit të qëndrueshëm dhe të balancuar rajonal;

1.4. Parimi i planifikimit - nënkupton planifikimin e zhvillimit rajonal të balancuar duhet të bëhet nëpërmjet dokumenteve për planifikim shumëvjeçar, si kusht paraprak për shpërndarjen e fondeve për zhvillim rajonal të balancuar;

1.5. Parimi i qëndrueshmërisë - nënkupton se politikat e zhvillimit rajonal të balancuar kontribuojnë në harmonizimin dhe balancimin e zhvillimit rajonal, për të siguruar mbrojtje të diversitetit natyror dhe trashëgimisë kulturore, duke respektuar faktorët ekonomik dhe social gjatë procesit të dizajnit të politikave për zhvillimin e qëndrueshëm rajonal;

1.6. Parimi i bashkërendimit - nënkupton bashkërendimin ndër-institucional lidhur me zhvillimin rajonal të balancuar, duke përfshirë shpërndarjen e fondeve në rajonet zhvillimore në përputhje me objektivat dhe prioritetet që përcakton programi nacional për zhvillim rajonal të balancuar dhe dokumentet tjera planifikuese, me qëllim zhvillimin e qëndrueshëm dhe të ekuilibruar shoqëror dhe ekonomik;

1.7. Parimi i harmonizimit - nënkupton se politikat për zhvillimin rajonal të balancuar bazohen në solidaritetin e përbashkët për të gjithë qytetarët e Republikës së Kosovës dhe veçanërisht fokusohen në stimulimin e mëtutjeshëm të zhvillimit rajonal të balancuar dhe zvogëlimin e dallimeve në kuptim të zhvillimit rajonal;

1.8. Parimi i subsidiaritetit - nënkupton se përgatitjen dhe realizimin e masave për zhvillim rajonal të balancuar, për të rritur efikasitetin në rajonet zhvillimore, për aq sa është e mundur, e kryejnë njësitë e vetëqeverisjes lokale, përveç nëse janë të përjashtuara nga kompetenca e tyre dhe si të tilla ushtrohen nga niveli qendror;

1.9. Parimi i bashkëfinancimit - nënkupton se financimi i zhvillimit rajonal të balancuar do të sigurohet nga grumbullimi i resurseve financiare prej burimeve të ndryshme, të dedikuara për përgatitjen, zhvillimin dhe zbatimin e dokumenteve planifikuese dhe zhvillimit të projekteve që kanë ndikim në zhvillimin rajonal të balancuar;

1.10. Parimi i monitorimit dhe vlerësimit - nënkupton se zbatimi i politikave të zhvillimit rajonal të balancuar është sistematikisht i monitoruar dhe vlerësuar, për të siguruar rritje të efektivitetit, efikasitetit dhe ndikimit në zhvillimin rajonal të balancuar.

Neni 5

Kriteret për zhvillim rajonal të balancuar

1. Kriteret për zhvillim rajonal të balancuar përcaktohen si vijon:

1.1. Indeksi socio-ekonomik: përcaktohet sipas formulës nga ministria, sipas përlogaritjes së mesatares së katër indikatorëve: prodhimi i brendshëm bruto për kokë banori sipas rajoneve zhvillimore; të ardhura buxhetore për kokë banori; rritja e vlerës së shtuar të sektorit jo-financiar dhe shkalla e papunësisë;

1.2. Indeksi demografik: përcaktohet sipas formulës nga ministria, përlogaritet sipas mesatares së katër indikatorëve: rritja natyrore; indeksi i plakjes; bilanci i migrimeve për një mijë (1000) banorë; dhe studentët e diplomuar për një mijë (1000) banorë;

1.3. Indeksi i zhvillimit: përcaktohet sipas formulës nga ministria, e cila përlogaritet sipas mesatares së indeksit socio - ekonomik dhe indeksit demografik.

2. Të dhënat statistikore për indikatorët nga paragrafi 1 i këtij neni sigurohen nga Agjencia e Statistikave të Kosovës, institucionet dhe organizatat tjera relevante.

3. Ministria me akt nënligjor përcakton formulën, metodologjinë, kriteret dhe rregullat për matjen e performancës rajonale dhe monitorimin e zhvillimit socio - ekonomik rajonal të balancuar.

KAPITULLI II POLITIKAT PËR ZHVILLIM RAJONAL TË BALANCUAR

Neni 6 Rajonet Zhvillimore

1. Rajonet zhvillimore definoohen me këtë ligj për nevojat e planifikimit të zhvillimit rajonal të balancuar dhe realizimit të masave dhe instrumenteve për nxitjen e zhvillimit rajonal të balancuar.

2. Rajonet zhvillimore përcaktohen vetëm për qëllime të intervenimit sektorial në komunat e përcaktuara dhe nuk përbëjnë organizim të ri administrativ apo territorial.

3. Numri i rajoneve zhvillimore është në përputhje me numrin e shtatë (7) rajoneve statistikore sipas klasifikimit NUTS-3 të përcaktuara nga Agjencioni i Statistikave të Kosovës.

Neni 7 Dokumentet dhe politikat e zhvillimit rajonal të balancuar

1. Zhvillimi rajonal i balancuar mbështetet në dokumentet planifikuese ku përcaktohen prioritetet dhe programet e zhvillimit rajonal të balancuar të cilat i përgatit ministria dhe i rekomandon Qeverisë së Republikës së Kosovës për miratim.

2. Planet Operacionale për zhvillim rajonal të rajoneve zhvillimore janë dokumente që përgatiten nga rajonet zhvillimore në bashkëpunim me komunat e rajonit zhvillimor përkatës dhe miratohen në përputhje me standardet dhe rregullat e përcaktuara nga ministria.

Neni 8 Programi për Zhvillim Rajonal të Balancuar

1. Programi për Zhvillim Rajonal të Balancuar është dokument i programimit që përcakton aktivitetet për arritjen e objektivave sipas prioriteteve për zhvillim rajonal të balancuar, burimet financiare dhe autoritetet përgjegjëse.

2. Programi për Zhvillim Rajonal të Balancuar përcakton drejtimet prioritare të zhvillimit rajonal të balancuar përmes projekteve afatshkurtra dhe afatmesme si dhe financimin e tyre në mënyrë që të krijojë zona socio - ekonomike të qëndrueshme në kuadër të rajonit zhvillimor duke u bazuar në prioritetet e përcaktuara për zhvillimin rajonal të balancuar.

3. Programi për Zhvillim Rajonal të Balancuar propozohet nga Ministria për një periudhë afatmesme dhe miratohet nga Qeveria, me mundësi rishikimi në baza vjetore gjatë procesit të planifikimit buxhetor për secilin vit fiskal.

Neni 9

Planet Operacionale për zhvillim rajonal të rajoneve zhvillimore

1. Planet Operacionale për zhvillim të rajoneve zhvillimore janë dokumente bazë të planifikimit të cilat përcaktojnë objektivat dhe përparësitë e rajonit zhvillimor me theks të veçantë nxitjen e zhvillimit të balancuar ndërmjet zonave urbane dhe rurale brenda rajonit zhvillimor, si dhe nxitjen e zhvillimit për zonat më pak të zhvilluara brenda rajonit zhvillimor.
2. Planet Operacionale për rajonet zhvillimore hartohen në përputhje me parimin e partneritetit dhe bashkëpunimit sipas procedurave dhe metodologjisë së përcaktuar nga Ministria me kontributin e njëjësive të vetëqeverisjes lokale të koordinuar nga qendrat për zhvillim rajonal në kuadër të një rajoni zhvillimor.
3. Planet Operacionale financohen nga Programi për Zhvillim Rajonal të Balancuar dhe njëherësh duhet të jenë në përputhje me këtë Program.
4. Planet Operacionale miratohen për një periudhë tre (3) vjeçare dhe mund të rishikohen sipas nevojës dhe arsyeshmërisë duke ndjekur metodologjinë dhe procedurat e përcaktuara nga Ministria.
5. Ministria koordinon procesin e hartimit, monitorimit dhe vlerësimit të planeve operacionale për zhvillim rajonal.
6. Ministria me akt nënligjor përcakton procedurat, udhëzimet dhe metodologjinë për procesin e hartimit dhe monitorimit të planeve operacionale të rajoneve zhvillimore.

KAPITULLI III

FINANCIMI I ZHVILLIMIT RAJONAL TË BALANCUAR

Neni 10

Burimet e financimit të zhvillimit rajonal të balancuar

1. Burimet e financimit të zhvillimit rajonal të balancuar në Republikën e Kosovës janë:
 - 1.1. Buxheti i Republikës së Kosovës;
 - 1.2. Fondet e Bashkimit Evropian dhe donatorëve të tjerë;
2. Për nxitjen e zhvillimit rajonal të balancuar në Republikën e Kosovës sipas ligjit mbi ndarjet buxhetore, në bazë vjetore Ministria në bashkërendim me Ministrinë përkatëse për Financa ndan mjete nga buxheti vjetor i Republikës së Kosovës për të përkrahur zhvillimin rajonal të balancuar.
3. Procesi i planifikimit të burimeve të financimit bëhet në përputhje të plotë me ciklin e planifikimit buxhetor vjetor sipas afateve kohore që i përcakton Ministria përkatëse e financave.
4. Komponenta e zhvillimit rajonal të balancuar është pjesë integrale e dokumenteve planifikuese buxhetore afatshkurtra dhe afatmesme.
5. Programi për zhvillimin rajonal të balancuar është mekanizëm për financimin dhe bashkëfinancimin e projekteve për zhvillim rajonal të përfshira në këtë program si dhe planit operacional për zhvillimin rajonal të rajonit zhvillimor.
6. Programi për Zhvillim Rajonal të Balancuar krijohet si nën-program buxhetor i veçantë në kuadër të buxhetit të Ministrisë.

7. Programi përfshinë shumat e alokuara në çdo vit fiskal nga buxheti publik i alokuar në kuadër të buxhetit të Ministrisë në përputhje me nenin 10 paragrafit 2 të këtij ligji.

8. Buxheti alokohet në funksion të zbatimit të Programit për Zhvillim Rajonal të Balancuar dhe Planit Operacional të rajonit zhvillimor në përputhje me parashikimet e buxhetit vjetor dhe programit buxhetor afatmesëm dhe menaxhohet nga Ministria.

9. Programi për Zhvillimin Rajonal të Balancuar shfrytëzohet për qëllimet e zhvillimit rajonal të balancuar në fushat si vijon:

9.1. përmirësimi i sektorëve të industrisë, nivelit të teknologjisë, si dhe qasjes në teknologji të reja;

9.2. promovimi i kërkimit dhe zhvillimit;

9.3. përmirësimi i konkurrencës rajonale ndërmjet rajoneve zhvillimore;

9.4. zhvillimi i balancuar ndërmjet zonave rurale dhe urbane brenda rajoneve zhvillimore;

9.5. përmirësimi i mbrojtjes së mjedisit;

9.6. zhvillimi i turizmit;

9.7. zhvillimi i zonave të pazhvilluara;

9.8. mbështetja e bizneseve;

9.9. rritja dhe promovimi i punësimit;

9.10. përmirësimi dhe zhvillimi i burimeve njerëzore;

9.11. përmirësimi dhe zhvillimi i infrastrukturës;

9.12. përmirësimi i bashkëpunimit ndër-komunal, ndër-komunal ndërkombëtar dhe ndërkufitar për çështjet me interes të përbashkët, në përputhje me Ligjin përkatës për bashkëpunimin ndër-komunal;

9.13. përmirësimi i aftësive dhe kapaciteteve zhvillimore, në nivel të rajonit zhvillimor dhe njësive të vetëqeverisjes lokale;

9.14. menaxhimi dhe administrimi i zbatimit të planit operacional për zhvillimin rajonal në kuadër të rajonit zhvillimor;

9.15. përmirësimi i mbrojtjes së trashëgimisë kulturore;

9.16. avancimi i zhvillimit social dhe kulturor;

9.17. qëllime të tjera në përputhje me këtë ligj.

Neni 11

Përfituesit e Programit për Zhvillim Rajonal të Balancuar

1. Përfitues të Programit për Zhvillim Rajonal të Balancuar janë subjektet si vijon:

1.1. Komunat si dhe institucionet tjera në nivel të komunës;

1.2. Qendrat për zhvillim rajonal të rajonit zhvillimor, si dhe organizatat e shoqërisë civile ashtu siç përcaktohen me Ligjin përkatës për lirinë e asociimit;

1.3. Institucionet e arsimit të lartë dhe institucionet kërkimore-shkencore;

1.4. Bizneset.

2. Përfituesit potencialë të këtyre aktiviteteve përcaktohen nga Ministria në përputhje me Programin për Zhvillim Rajonal të Balancuar dhe Planin Operacional të rajoneve zhvillimore.

Neni 12

Menaxhimi i Programit për Zhvillim Rajonal të Balancuar

1. Zbatimi i Programit për Zhvillim Rajonal të Balancuar bëhet në përputhje me legjislacionin përkatës që rregullon kontrollin dhe menaxhimin financiar për financat publike në Republikën e Kosovës.

2. Programi për zhvillim rajonal të balancuar ndahet për projekte të caktuara për zhvillimin rajonal të rajoneve zhvillimore, zonave urbane dhe zonave rurale, sipas formulës dhe metodologjisë së përcaktuar nga Ministria.

3. Ministria mirëmban bazën e të dhënave të projekteve të financuara nga Programi për Zhvillim Rajonal të balancuar dhe harton raporte periodike.

4. Ministria me akt nënligjor përcakton kushtet, kriteret dhe procedurat për përdorimin dhe menaxhimin e burimeve financiare të programit, duke përfshirë edhe formulën e financimit, kriteret, vlerësimin, menaxhimin dhe monitorimin e zbatimit të projekteve që financohen nga Programi për Zhvillim Rajonal të Balancuar.

5. Projektet nga fusha e zhvillimit rajonal të balancuar që përfshihen në Programin për Zhvillim Rajonal të Balancuar dhe Planet Operacionale të rajoneve zhvillimore mund të bashkë-financohen nga burime të ndryshme financimi, siç janë përcaktuar me nenin 10 të këtij ligji.

6. Rastet e bashkëfinancimit, vlerat dhe rregullat e detajuara për bashkëfinancimin e projekteve përcaktohen në harmoni me dokumentet planifikuese, marrëveshjen e bashkëfinancimit në përputhje me rregullat dhe procedurat e përcaktuara me legjislacionin përkatës.

Neni 13

Menaxhimi i fondeve të fushave sektoriale për zhvillim rajonal të balancuar

1. Menaxhimi i fondeve të fushave sektoriale bëhet nga Ministrinë sektoriale në përputhje me legjislacionin përkatës për menaxhimin e financave publike në Republikën e Kosovës.

2. Ministria mirëmban bazën e të dhënave të projekteve nga fushat sektoriale që përkojnë me zhvillimin rajonal të balancuar, harton raporte vjetore dhe informon Qeverinë e Republikës së Kosovës.

KAPITULLI IV

STRUKTURA INSTITUCIONALE PËR ZHVILLIM RAJONAL TË BALANCUAR

Neni 14

Institucionet dhe trupat përgjegjëse për zhvillim rajonal të balancuar

1. Institucionet përgjegjëse për zhvillim rajonal të balancuar janë:

- 1.1. Qeveria e Republikës së Kosovës;
 - 1.2. Ministria;
 - 1.3. Komunat.
2. Trupat përgjegjëse për zhvillim rajonal të balancuar:
- 2.1. Qendrat për zhvillim rajonal për rajonet zhvillimore.
3. Politikat për zhvillim rajonal të balancuar i propozon ministria, ndërsa i miraton qeveria.

Neni 15
Ministria përgjegjëse për zhvillim rajonal

1. Ministria ka përgjegjësitë si vijon:
- 1.1 është përgjegjëse për përgatitjen e politikave dhe legjislacionit nga fusha e zhvillimit rajonal të balancuar;
 - 1.2. shqyrton planet operationale të rajoneve zhvillimore;
 - 1.3. monitoron punën e Qendrave për zhvillim rajonal të rajoneve zhvillimore;
 - 1.4. është autoritet menaxhues për programin e zhvillimit rajonal të balancuar të Ministrisë.
 - 1.5. përgatitë raporte periodike për implementimin, monitorimin dhe menaxhimin e projekteve të zhvillimit rajonal të balancuar;
 - 1.6. miraton metodologjinë dhe kriteret për përzgjedhjen e projekteve të zhvillimit rajonal të balancuar, si dhe projekteve specifike me rëndësi rajonale, urbane dhe rurale sipas paragrafit 4 të nenit 12 të këtij ligji;
 - 1.7. koordinon aktivitetet ndër-institucionale për hartimin e dokumenteve strategjike nga fusha e zhvillimit rajonal të balancuar;
 - 1.8. përgatitë dhe zbaton projekte, studime fizibiliteti dhe analiza në funksion të zhvillimit rajonal të balancuar;
 - 1.9. mbështetë komunat në zhvillimin e kapaciteteve për përgatitjen e projekteve, menaxhimin e tyre në kuadër të rajoneve zhvillimore dhe akterët e tjerë të zhvillimit;
 - 1.10. kryen sipas rastit menaxhimin dhe/apo zbatimin e programeve të përbashkëta në kuadër të rajoneve zhvillimore, bazuar në një marrëveshje bashkëpunimi dhe partneriteti për këtë qëllim me partnerët e zhvillimit dhe financuesit në përputhje me legjislacionin përkatës për bashkëpunimin ndër-komunal;
 - 1.11. zhvillon treguesit për monitorimin e zhvillimit socio-ekonomik rajonal të balancuar;
 - 1.12. krijon dhe mirëmban bazën e të dhënave të zhvillimit rajonal të balancuar;
 - 1.13. kryen detyra tjera të përcaktuara me legjislacionin përkatës.

Neni 16

Qendrat për zhvillim rajonal

1. Qendrat për zhvillim rajonal, themelohen në kuadër të shtatë (7) rajoneve zhvillimore në përputhje me rajonet statistikore sipas klasifikimit NUTS-3 të përcaktuara nga Agjencioni i Statistikave të Kosovës.
2. Procedura e themelimit të Qendrave për zhvillim rajonal realizohet sipas marrëveshjeve të bashkëpunimit ndër-komunal në harmoni me Ligjin përkatës për bashkëpunimin ndër-komunal.
3. Fushëveprimtaria e Qendrave për zhvillim rajonal në lidhje me zbatimin e dispozitave të këtij ligji është përcaktuar si vijon:
 - 3.1. mbështetje në procesin e hartimit të politikave dhe programeve për zhvillim rajonal të balancuar si dhe planeve të tyre përkatëse të zbatimit në përputhje me nenet 8 dhe 9 të këtij ligji;
 - 3.2. koordinimi i procesit të hartimit të Planeve Operacionale për Zhvillim Rajonal të rajoneve përkatëse zhvillimore dhe mbështetja e njësive të vetëqeverisjes lokale, në përputhje me nenin 9 të këtij ligji;
 - 3.3. zhvillimi dhe zbatimi i projekteve dhe mbështetja e njësive të vetëqeverisjes lokale dhe institucioneve tjera që veprojnë në rajonet përkatëse zhvillimore në përgatitjen dhe zbatimin e projekteve, të cilat kanë për qëllim realizimin e Planeve Operacionale për Zhvillim Rajonal në rajonet zhvillimore;
 - 3.4. mbështetja e organizatave të sektorit privat në rajonet përkatëse zhvillimore, në avancimin e kapaciteteve të planifikimit dhe menaxhimit të projekteve investuese, me qëllim të shfrytëzimit më efikas të mundësive për mbështetje financiare nga programet qeveritare dhe donatorëve, me qëllim të krijimit të mundësive për zhvillim ekonomik;
 - 3.5. grumbullimi i të dhënave statistikore dhe informatave tjera relevante nga institucionet përgjegjëse për rajonet përkatëse zhvillimore të cilat janë të nevojshme për matjen e ndryshimeve tek indikatorët socio-ekonomik të ndërlidhur me zhvillimin rajonal të balancuar të cilat shfrytëzohen për proceset e raportimit dhe të planifikimit.
4. Ministria nxjerrë rregullore për themelimin, organizimin, funksionimin dhe monitorimin e Qendrave për zhvillim rajonal të rajoneve zhvillimore.

Neni 17

Monitorimi dhe vlerësimi

1. Ministria shqyrton planet operacionale për zhvillim rajonal sipas rajoneve zhvillimore në përputhje me legjislacionin përkatës për vetëqeverisje lokale.
2. Ministria monitoron zbatimin e planeve operacionale të rajoneve zhvillimore.
3. Ministria në bashkëpunim me komunat e rajonit zhvillimor përkatës monitoron punën e Qendrave për Zhvillim Rajonal.

KAPITULLI V DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 18 Dispozitat kalimtare

Institucionet dhe trupat përgjegjëse që aktualisht kryejnë funksione zbatimi lidhur me zhvillimin rajonal, do të vazhdojnë të kryejnë funksionet e ngarkuara deri në miratimin e dokumenteve të planifikimit, programimit dhe akteve nënligjore për zhvillim rajonal të balancuar siç përcaktohet me këtë ligj.

Neni 19 Aktet nënligjore

1. Pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, brenda afatit prej tetëmbëdhjetë (18) muajve, Qeveria me propozim të Ministrisë miraton aktet nënligjore si në vijim:

- 1.1. Rregullore për menaxhimin e Programit për Zhvillim Rajonal të Balancuar;
- 1.2. Rregullore për themelimin, organizimin, funksionimin dhe monitorimin e Qendrave për zhvillim rajonal në rajonet zhvillimore;
- 1.3. Rregullore për standardet, metodologjinë dhe sistemin e hartimit dhe monitorimit të Planeve Operacionale për zhvillim rajonal të rajonave zhvillimore;
- 1.4. Rregullore për performancë rajonale dhe monitorim të zhvillimit socio - ekonomik rajonal të balancuar.

Neni 20 Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi pesëmbëdhjetë (15) ditë pas publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.

**Ligji Nr.08/L-190
13 korrik 2023**

Shpallur me dekretin Nr. DL-138/2023, datë 01.08.2023 nga Presidentja e Republikës së Kosovës Vjosa Osmani-Sadriu